

UZASADNIENIE

I. Cel uchwalenia ustawy

Projekt ustawy o architektach, zwany dalej „projektem ustawy”, zakłada zdefiniowanie zawodu architekta oraz określenie zasad wykonywania tego zawodu, w tym pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, uznawanie kwalifikacji zawodowych, świadczenie usług transgranicznych, odpowiedzialność dyscyplinarną, a także zadania i organizację samorządu zawodowego architektów oraz prawa i obowiązki członków tego samorządu.

Zważywszy na analizę funkcjonowania obowiązujących przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202), dalej jako „ustawa - Prawo budowlane” oraz ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 1725), dalej jako „ustawa o samorządach zawodowych” oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i postulatom przedstawicieli samorządu zawodowego architektów wskazującym, że zawód architekta jest zawodem odrębnym od zawodu inżyniera budownictwa, przez co definiowany i regulowany powinien być na innej płaszczyźnie pojęciowej, co wyklucza uregulowanie zawodu architekta i zawodu inżyniera budownictwa w jednej ustawie i we wspólnej dla obu zawodów redakcji, a także mając na uwadze różnice organizacyjne samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa przemawiające za odrębną redakcją przepisów regulujących ich działalność, przyjęto, że przepisy regulujące wykonywanie zawodu architekta zostaną zawarte w odrębnej ustawie.

Także Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki (w piśmie z dnia 29 czerwca 2018 r., znak: NIAiU /214 /2018/BS), popierając postulat uregulowania zawodu architekta w odrębnej ustawie wskazał „(...) na odrębność zawodu architekta względem innych zawodów związanych z szeroko rozumianym procesem budowlanym. Odrębność ta wynika zarówno ze szczególnego trybu kształcenia architektów jak i inicjującej roli architekta w stosunku do procesu inwestycyjnego oraz odpowiedzialności za kształtowanie środowiska, życia człowieka i tworzenie jego kultury. Szczególną częścią - efektem jego kompetencji jest właściwa kompozycja i estetyka przestrzeni, co wynika też z ostatnio zmodyfikowanej ustawy o działach. W tym zakresie przepisami szczebla krajowego regulującymi tę kwestię są przepisy ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, zaś na gruncie prawa europejskiego dyrektywa 2005/36AA/E Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. W świetle powyższego porządku prawnego w sposób jednoznaczny należy stwierdzić, że zawód architekta nie jest specjalnością budowlaną ale odrębnym zawodem regulowanym nie dzielącym się na specjalności. Stąd też Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki wnosi i podtrzymuje wniosek o uregulowanie zawodu architekta w sposób kompleksowy w odrębnej ustawie o architektach. (...)”.

Jednocześnie projekt ustawy ma na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2018 r. sygn. K 39/15 (Dz. U. poz. 352), dotyczącego ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych, w zakresie, w jakim dotyczy wykonywania zawodu architekta. W ww. wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdził niekonstytucyjność art. 16 pkt 3 ustawy - Prawo budowlane w zakresie, w jakim przekazuje uregulowanie ograniczeń uprawnień budowlanych w akcie wykonawczym w sytuacji, gdy w ustawie brak jest przepisów odnoszących się do istoty takiego ograniczenia.

Równolegle z projektem ustawy o architektach procedowany jest projekt ustawy o inżynierach budownictwa, który normować będzie zasady wykonywania zawodu inżyniera budownictwa, w tym pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zakres uprawnień budowlanych, uznawanie kwalifikacji zawodowych, świadczenie usług transgranicznych, odpowiedzialność dyscyplinarną, a także organizację i działanie samorządu zawodowego inżynierów budownictwa.

II. Stan obecny

1. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie i uprawnienia budowlane.

W obowiązującym stanie prawnym wykonywanie zawodu architekta sprowadzone zostało do posiadania uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej. Wykonywanie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz uzyskiwanie uprawnień budowlanych regulują przepisy rozdziału 2 ustawy – Prawo budowlane (art. 12-16).

Art. 12 ust. 1 ustawy - Prawo budowlane definiuje pojęcie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz określa w katalogu otwartym rodzaje działalności uważanych za samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Są to:

- 1) projektowanie, sprawdzanie projektów architektoniczno-budowlanych i sprawowanie nadzoru autorskiego;
- 2) kierowanie budową lub innymi robotami budowlanymi;
- 3) kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów;
- 4) wykonywanie nadzoru inwestorskiego;
- 5) sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych.

Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie mogą wykonywać jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje w zakresie budownictwa, określone jako „uprawnienia budowlane”. Przez „uprawnienia budowlane” należy rozumieć decyzję administracyjną wydaną przez właściwą okręgową komisję kwalifikacyjną samorządu zawodowego. Decyzja ta potwierdza, że dana osoba posiada odpowiednie wykształcenie techniczne i odbyła wymaganą praktykę zawodową dostosowaną do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją. Aby uzyskać uprawnienia budowlane osoba, która się o nie ubiega musi zdać egzamin organizowany przez samorząd zawodowy. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych organ izby określa specjalność uprawnień budowlanych oraz zakres prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem. Zatem osoba, która ubiega się o uprawnienia budowlane może uzyskać uprawnienia do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w jednej ze specjalności, w ograniczonym zakresie lub bez ograniczeń. Uprawnienia budowlane upoważniają do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie w zakresie określonym w decyzji o nadaniu tych uprawnień. Na tej podstawie organy administracji architektoniczno-budowlanej oraz organy nadzoru budowlanego mogą dokonać oceny, czy dana osoba jest uprawniona do wykonywania poszczególnych zadań w ramach danej inwestycji. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane, uprawnienia budowlane można uzyskać w następujących specjalnościach:

- 1) architektonicznej;
- 2) konstrukcyjno-budowlanej;
- 3) inżynierskiej:
 - a) mostowej,
 - b) drogowej,
 - c) kolejowej,
 - d) hydrotechnicznej,
 - e) wyburzeniowej;
- 4) instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:
 - a) telekomunikacyjnych,
 - b) cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
 - c) elektrycznych i elektroenergetycznych.

Należy przy tym zauważyć, że ustawa – Prawo budowlane nie wskazuje precyzyjnie zakresów uprawnień w poszczególnych specjalnościach uprawnień budowlanych, które określałyby, przy jakich rodzajach obiektów i robót budowlanych, osoby posiadające uprawnienia budowlane w tych specjalnościach mogą pełnić samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Szczegółowe regulacje w tym zakresie znajdują się w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, które określa także wykaz specjalizacji wyodrębnionych w ramach poszczególnych specjalności. Trybunał Konstytucyjny w ww. wyroku z dnia 7 lutego 2018 r. sygn. K 39/15, stwierdził, że zakresy uprawnień budowlanych, które decydują o ich istocie, powinny być określone w ustawie.

Uprawnienia budowlane mogą być udzielane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, do projektowania i kierowania robotami budowlanymi, bez ograniczeń lub w ograniczonym zakresie. W decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych określa się specjalność i ewentualną specjalizację techniczno-budowlaną oraz zakres prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

2. Odpowiedzialność zawodowa w budownictwie.

Odpowiedzialność zawodowa w budownictwie uregulowanej jest w rozdziale 10 ustawy - Prawo budowlane. I tak odpowiedzialności zawodowej w budownictwie podlegają osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, które: dopuściły się występku lub wykroczeń, określonych ustawą, zostały ukarane w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, w skutek rażących błędów lub zaniedbań, spowodowały zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne, nie spełniają lub spełniają niedbale swoje obowiązki, uchylają się od podjęcia nadzoru autorskiego lub wykonują niedbale obowiązki wynikające z pełnienia tego nadzoru.

Popelnienie czynów powodujących odpowiedzialność zawodową w budownictwie zagrożone jest karą: upomnienia, upomnienia z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu na uprawnienia budowlane, zakazem wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, na okres od roku do 5 lat, połączonym z obowiązkiem złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu na uprawnienia budowlane. Zakaz wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie może być orzeczony również w stosunku do osoby, która: pomimo dwukrotnego upomnienia ponownie dopuściła się czynu, powodującego odpowiedzialność zawodową lub uchyla się od złożenia nakazanego egzaminu.

Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie wszczyna się na wniosek organu nadzoru budowlanego, właściwego dla miejsca popełnienia czynu lub stwierdzającego popełnienie czynu, złożony po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego. Wniosek taki może także złożyć w zakresie swojej właściwości organ samorządu zawodowego. W sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie orzekają organy samorządu zawodowego. Ostateczną decyzję o ukaraniu, w trybie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, przesyła się do wiadomości: jednostce organizacyjnej zatrudniającej osobę ukaraną, właściwemu stowarzyszeniu, organowi, który wydał ukaranemu uprawnienia do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie oraz Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego.

Informacja o karze z tytułu odpowiedzialności zawodowej podlega wpisowi do centralnego rejestru ukaranych prowadzonego przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Nie można wszcząć postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie po upływie 6 miesięcy od dnia powzięcia przez organy nadzoru budowlanego wiadomości o popełnieniu czynu, powodującego tę odpowiedzialność i nie później niż po upływie 3 lat od dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego. Organ, który orzekał w pierwszej instancji o odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, na wniosek ukaranego, orzeka o zatarciu kary, jeżeli ukarany: 1) wykonywał samodzielną funkcję techniczną w budownictwie przez okres: 2 lat - w przypadku kary upomnienia, 3 lat - od złożenia egzaminu - w przypadku kary upomnienia z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu na uprawnienia budowlane, 5 lat - po przywróceniu prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie - w przypadku orzeczenia kary zakazu wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, na okres od roku do 5 lat, połączonym z obowiązkiem złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu na uprawnienia budowlane, 2) w ww. okresach nie był ponownie ukarany jedną z wymienionych kar. Zatarcie kary podlega odnotowaniu w centralnym rejestrze ukaranych.

3. Odpowiedzialność dyscyplinarna członków samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa.

Odpowiedzialność dyscyplinarną członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa reguluje rozdział 5 ustawy samorządowej. I tak członek izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków członka izby, którymi są: przestrzeganie przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów oraz zasad wiedzy technicznej, przestrzeganie zasad etyki zawodowej, stosowanie się do uchwał organów izby, regularne opłacanie składek członkowskich.

Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności zawodowej, określone w ustawie - Prawo budowlane, oraz czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się na wniosek okręgowej rady izby, okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym przed okręgowym sądem dyscyplinarnym jest okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej, a przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym w sprawach członków organów Krajowej Izby - Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej. Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są: oskarżyciel, obwiniony i pokrzywdzony. Członek izby, którego dotyczy postępowanie, może ustanowić obrońców spośród członków samorządu zawodowego, adwokatów lub radców prawnych w każdym stadium postępowania. Obrońcą nie może być członek sądu dyscyplinarnego i rzecznik odpowiedzialności zawodowej. W wypadku gdy członek izby nie ma obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny wyznaczy mu obrońcę z urzędu, jeżeli: zachodzi uzasadniona wątpliwość, co do poczytalności osoby, której dotyczy postępowanie lub postępowanie toczy się po śmierci osoby, której dotyczy postępowanie.

Sąd dyscyplinarny na wniosek obwinionego może wyznaczyć obrońcę także w innych uzasadnionych wypadkach. W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego toczy się ono nadal, jeżeli tego zażąda małżonek obwinionego, jego krewny w linii prostej, brat lub siostra, w terminie 2 miesiące od dnia zgonu obwinionego. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszane do czasu ukończenia postępowania karnego. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.

Od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej przysługuje obwinionemu, okręgowemu rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej lub Krajowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej prawo wniesienia odwołania do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia na piśmie rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczeń sądu apelacyjnego kasacja nie przysługuje. Właściwy sąd dyscyplinarny przekazuje niezwłocznie okręgowej radzie odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej w celu dokonania wpisu o ukaraniu w rejestrze ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby. Zatarcie wpisu o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej następuje z urzędu po upływie: 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany, 5 lat od upływu okresu zawieszenia w prawach członka izby, 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby. Jeżeli w ww. okresach członek izby został ukarany inną karą dyscyplinarną, zatarcie wpisu o ukaraniu następuje łącznie z zatarciem późniejszego wpisu. Szczegółowe zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. Nr 194, poz. 1635).

III. Rozwiązania przewidziane w projekcie ustawy

Projekt ustawy zakłada uregulowanie wykonywania zawodu architekta, w tym wprowadzenie do systemu prawnego tytułu zawodowego architekta, określenie zasad uzyskiwania uprawnień w zawodzie architekta, określenie zakresu tych uprawnień, uznawania kwalifikacji i świadczenia usług

transgranicznych przez architektów, organizacji samorządu zawodowego architektów, prawa i obowiązki członków tego samorządu oraz ich odpowiedzialność dyscyplinarną.

Wykonywanie zawodu architekta

Projektowana ustawa w miejsce dotychczasowej specjalności architektonicznej zakłada wprowadzenie zawodu architekta. Osobie, która złoży egzamin architektoniczny i zostanie wpisana na listę członków samorządu zawodowego architektów przysługiwać będzie tytuł zawodowy „architekt”. Związane jest to z faktem, że pojęciem tym posługują się przepisy Unii Europejskiej dotyczące systemu automatycznego uznawania kwalifikacji zawodowych. Mając na uwadze rolę architekta w kształtowaniu przestrzeni oraz wymagany zakres wiedzy i umiejętności potrzebnych do prawidłowego wykonywania tego zawodu, a także w celu ochrony zawodu architekta, w projekcie ustawy wskazano, że zawód architekta jest zawodem zaufania publicznego i polega on na twórczym kształtowaniu i projektowaniu architektonicznych obiektów budowlanych, ich zespołów, otoczenia i przestrzeni pomiędzy nimi w aspekcie funkcjonalnym, technicznym i estetycznym, a także relacji pomiędzy tymi obiektami a człowiekiem i krajobrazem oraz konserwacji i wykorzystywania dziedzictwa architektonicznego z uwzględnieniem potrzeb jednostek i grup społecznych oraz wyrażaniu i realizowaniu tych potrzeb poprzez planowanie przestrzenne oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie. Uprawnienia w zawodzie architekta zostały sformułowane jako niepodzielne, reprezentowane przez posiadanie „tytułu zawodowego architekta”.

Projekt ustawy zakłada, że architekt wykonując zawód ponosić będzie odpowiedzialność: cywilnoprawną, z tytułu zobowiązań wobec interesu publicznego oraz dyscyplinarną, w szczególności z tytułu wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Posiadanie tytułu zawodowego architekta uprawniać będzie do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, których katalog został określony w projekcie ustawy. Zakres samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, jakie będzie mógł wykonywać architekt w zasadniczej części pokrywa się z obowiązującymi przepisami (art. 12 ust. 1 ustawy - Prawo budowlane), z tym że został on poszerzony o działalność polegającą na sporządzaniu opinii technicznych i ekspertyz technicznych oraz na rzeczoznawstwie budowlanym. W ten sposób przesądzono, że działalność polegająca na sporządzaniu opinii technicznych i ekspertyz technicznych oraz na rzeczoznawstwie budowlanym jest pełnieniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, a więc w przypadku jej nieprawidłowego wykonywania architekt będzie ponosił odpowiedzialność dyscyplinarną z tego tytułu, której zasady zakłada projekt ustawy.

Ponadto projekt ustawy zakłada, że posiadanie tytułu zawodowego architekta uprawniać będzie do sporządzania opinii, opracowań i projektów urbanistycznych i architektonicznych sporządzanych w drodze konkursów publicznych a także dotyczących obiektów wpisanych do rejestru zabytków i obszarów objętych ochroną konserwatorską, udziału w sporządzaniu projektów aktów planowania przestrzennego oraz do udziału w opiniowaniu projektów scaleń i podziału nieruchomości w zakresie właściwej kompozycji i estetyki przestrzeni publicznej i krajobrazu.

W projekcie ustawy wskazano przypadki w których projekt budowlany sporządzać będzie oraz dokonywać jego sprawdzenia inżynier budownictwa posiadający uprawnienia budowlane w odpowiednim zakresie i specjalności. Projekt ustawy zakłada, że będzie to miało miejsce w przypadku obiektów budowlanych zaliczonych do Kategorii III, lokalizowanych na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, obiektów budowlanych, o kubaturze do 1000 m³ lokalizowanych w zabudowie zagrodowej lub na terenie zabudowy zagrodowej, obiektów liniowych oraz obiektów inżynierskich zaliczonych do kategorii IV, XIX, XXIII – XXX, instalacji wewnątrz użytkowanego obiektu oraz urządzeń budowlanych wymagających uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.

Projekt ustawy zakłada także, że architekt będzie mógł kierować budową lub robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji i architektury obiektu:

- 1) o wysokości do 12 m nad poziomem terenu, do 3 kondygnacji nadziemnych i o wysokości kondygnacji do 4,8 m;
- 2) posadowionego na głębokości do 3 m poniżej poziomu terenu, bezpośrednio na stabilnym gruncie nośnym;

- 3) przy rozpiętości elementów konstrukcyjnych do 6 m i wysięgu wsporników do 2 m;
- 4) niezawierającego elementów wstępnie sprężanych na budowie;
- 5) niewymagającego uwzględniania wpływu eksploatacji górniczej
 - pod warunkiem, że uzyska uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w ograniczonym zakresie, określone w projektowanej równoległe ustawie o inżynierach budownictwa.

W związku z tym, że zarówno pojęcie opinii technicznej jak i ekspertyzy technicznych nie zostało dotychczas zdefiniowane w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, a jednocześnie pojęcia te występują przy projektowaniu, budowie lub użytkowaniu obiektów budowlanych dla określenia różnych opracowań technicznych związanych z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i technicznych, w projekcie ustawy zaproponowano określenie, co obejmują te pojęcia. I tak opinie techniczne obejmować będą: ocenę analizowanego stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części na tle obowiązujących przepisów i wiedzy technicznej, analizę przyczynowo-skutkową stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części oraz wnioski i zalecenia dotyczące dalszych zamierzeń w odniesieniu do opiniowanego obiektu budowlanego lub jego części. Z kolei ekspertyza techniczna w zależności od przedmiotu ekspertyzy obejmować będzie: analizę przyczynowo-skutkową stanu lub zdarzenia technicznego obiektu budowlanego lub jego części, w oparciu o rzeczywisty stan techniczny, ocenę zjawisk, zdarzeń technicznych, rozwiązań technicznych lub technologicznych i procesów zachodzących w czasie realizacji lub użytkowania obiektu budowlanego lub jego części oraz określenie związków przyczynowo-skutkowych ocenianego stanu, procesu lub zdarzenia, systematykę, inwentaryzację uszkodzeń, niezbędne badania elementów obiektu budowlanego i użytych wyrobów budowlanych oraz analizę obliczeniową obiektu budowlanego lub jego części, dokumentację stanowiącą podstawę opracowania ekspertyzy oraz wnioski stanowiące podstawę do ustalenia dalszego postępowania z przedmiotem ekspertyzy.

Mając na względzie obowiązujący stan prawny, zgodnie z którym ekspertyzy i opinie techniczne mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane, w projekcie ustawy zaproponowano, by opinie i ekspertyzy techniczne mogły sporządzać odpowiednio osoby posiadające tytuł zawodowy architekta oraz osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

W projekcie ustawy zaproponowano istotną modyfikację w zakresie charakteru oraz usytuowania rzeczoznawstwa budowlanego w stosunku do stanu obecnego ukształtowanego ustawą z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (Dz. U. poz. 768), dalej jako „ustawa deregulacyjna”. Na mocy ustawy deregulacyjnej rzeczoznawstwo budowlane przestało być samodzielną funkcją techniczną w budownictwie, a stało się jedynie tytułem nadawanym przez samorządy zawodowe architektów i inżynierów budownictwa. W uzasadnieniu do ustawy deregulacyjnej wskazano m.in., iż *„Istnienie tego tytułu jest także niezbędne z uwagi na fakt, że podczas procesu inwestycyjnego lub budowlanego a także poza nim konieczne bywa dokonanie szczegółowych i specjalistycznych analiz, które może przeprowadzić wyłącznie osoba z wieloletnim doświadczeniem, stale podnosząca poziom swojej wiedzy, specjalizująca się w stosunkowo wąskiej dziedzinie budownictwa. Rzeczoznawca budowlany z racji swej specyficznej i znaczącej wiedzy oraz praktyki w zakresie zagadnień objętych rzeczoznawstwem związanych z budownictwem, będzie mógł wykonywać powierzone zadania w ramach zaleceń określonych przepisami prawa tj. np. poprzez uczestnictwo w komisji do spraw katastrof budowlanych, o której mowa w art. 76 ustawy Prawo budowlane oraz w ramach tzw. dobrej praktyki np. być powoływany, jako biegły w sprawach dotyczących budownictwa. Weryfikacja dokonana przez właściwą izbę będzie gwarantem, iż osoba ta posiada najwyższy poziom wiedzy i doświadczenia.”*

Mając na względzie, że rzeczoznawstwo budowlane, jako samodzielna funkcja techniczna w budownictwie funkcjonowało nieprzerwanie od 1974 do 2014 r, a także duże zapotrzebowanie na wysokiej klasy specjalistów, jakimi są rzeczoznawcy budowlani, istotną rolę jaką odgrywają rzeczoznawcy budowlani zarówno podczas realizacji inwestycji jak i podczas użytkowania i utrzymania obiektów budowlanych, a także udział rzeczoznawców w sprawach sądowych z zakresu budownictwa, gdzie rzeczoznawcy pełnią rolę biegłego w sądach powszechnych, w projekcie ustawy zaproponowano przywrócenie rzeczoznawstwa budowlanego jako samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. Ponadto zaproponowano zdefiniowanie rzeczoznawstwa budowlanego poprzez

wskazanie, że działalność ta polega na sporządzaniu opinii i ekspertyz technicznych, a ponadto na sporządzaniu ekspertyz technicznych oraz oceny i zaleceń w zakresie projektowania i stosowania rozwiązań technicznych w odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub obszarów objętych ochroną konserwatorską. Jest to uzasadnione posiadanym przez rzeczoznawców budowlanych doświadczeniem i praktyką zawodową. W projekcie ustawy zaproponowano wymagania po spełnieniu których możliwy będzie wpis na listę rzeczoznawców budowlanych, utrzymując w szczególności obowiązujący obecnie w stosunku do tytułu rzeczoznawcy budowlanego wymóg co najmniej 10 letniego okresu praktyki w zakresie objętym rzeczoznawstwem. Istnienie rzeczoznawstwa budowlanego jako samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie wydaje się być wskazane z uwagi na fakt, że podczas procesu inwestycyjnego lub budowlanego a także poza nim konieczne bywa dokonanie szczegółowych i specjalistycznych analiz, które może przeprowadzić wyłącznie osoba z wieloletnim doświadczeniem, stale podnosząca poziom swojej wiedzy, specjalizująca się w stosunkowo wąskiej dziedzinie budownictwa. Rzeczoznawca budowlany z racji swej znaczącej wiedzy oraz praktyki w zakresie zagadnień objętych rzeczoznawstwem związanych z budownictwem, będzie mógł wykonywać powierzone zadania w ramach wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, a także np. być powoływany, jako biegły w sprawach dotyczących budownictwa. Weryfikacja dokonana przez samorząd zawodowy architektów będzie gwarantem, iż osoba chcąca pełnić funkcję rzeczoznawcy budowlanego posiada najwyższy poziom wiedzy i doświadczenia. Tak jak ma to miejsce obecnie w przypadku nadawania tytułu rzeczoznawcy budowlanego, Krajowa Rada Izby Architektów na wniosek zainteresowanego, będzie orzekać, w drodze decyzji, o wpisie na listę rzeczoznawców budowlanych, określając zakres rzeczoznawstwa oraz termin, do kiedy wpis zachowuje ważność. Podstawę podjęcia czynności rzeczoznawcy budowlanego stanowić będzie wpis na listę rzeczoznawców budowlanych. W projekcie ustawy określono także przesłanki skreślenia z listy rzeczoznawców budowlanych. Krajowa Rada Izby Architektów będzie także prowadzić listę rzeczoznawców budowlanych, w zakresie swojej właściwości.

Projekt ustawy zakłada, że warunkiem wykonywania zawodu architekta będzie złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu architektonicznego. Do egzaminu architektonicznego dopuszczona będzie mogła być osoba, która: posiada wykształcenie odpowiadające wymaganiom określonym w przepisach ustawy oraz odbyła praktykę zawodową dostosowaną do rodzaju i stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją.

Istotną zmianą w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów, jaką zakłada projekt ustawy jest wymóg, aby praktyka zawodowa spełniała kryteria jakościowe, określone w standardach praktyki zawodowej określonych przez Krajową Radę Izby. W założeniu ma to wpłynąć pozytywnie na jakość zdobywanej praktyki zawodowej i właściwe przygotowanie do wykonywania zawodu architekta.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej będzie pełnienie funkcji technicznej w pracach projektowych i pełnienie funkcji technicznej na budowie. Do praktyki zawodowej zaliczać się będzie: pełnienie funkcji technicznej na budowie lub wykonywanie czynności inspekcyjno-kontrolnych w organach nadzoru budowlanego, z tym że wprowadzono wymóg, by praktyka w organach nadzoru budowlanego nie przekraczała połowy wymaganego czasu praktyki zawodowej. Jest to uzasadnione jakością odbywanej praktyki i koniecznym wykonywaniem przez kandydatów czynności technicznych na budowie.

Do praktyki zawodowej zaliczać się także będzie praktykę odbytą za granicą, jeżeli przebiegała ona pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia odpowiednie w danym kraju i spełniała standardy praktyki zawodowej. Ponadto do praktyki zawodowej zaliczać się będzie praktykę odbytą po ukończeniu trzeciego roku studiów wyższych, w zakresie określonym w standardach praktyki zawodowej.

Projekt ustawy przewiduje utrzymanie regulacji wprowadzonych tzw. ustawą deregulacyjną, dotyczących architektów, tj.:

- możliwości zwolnienia z egzaminu architektonicznego absolwenta studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym zawartej między uczelnią a właściwym organem samorządu zawodowego, w

zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego;

- możliwość uznawania za część lub całość praktyki zawodowej praktyki studenckiej w przypadku gdy odbywała się na studiach w sposób określony w umowie, o której mowa w art. 168b ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym;

Jednocześnie w projekcie ustawy zmodyfikowano wprowadzony ustawą deregulacyjną przepis o uznawaniu za równorzędną z praktyką zawodową rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów odbytej pod patronatem osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane, zwanej „patronem” poprzez przyjęcie, że patronem będzie mogła być osoba będąca członkiem samorządu zawodowego. Jest to uzasadnione ułatwieniem dostępu do odbywania praktyki zawodowej. Zadaniem patrona będzie przygotowanie praktykanta do wykonywania zawodu architekta. Patron będzie potwierdzać odbycie praktyki zawodowej. Zaproponowano także zapis, wskazujący, że patron nie może uchylać się od wykonywania obowiązków patronatu.

Dodatkowo w projekcie ustawy zaproponowano przepis na podstawie którego patron nie będzie mógł uchylać się od wykonywania obowiązków patronatu. Ponadto w przepisach określających zadania samorządów zawodowych zaproponowano dodanie, w ramach nadzoru nad należyty i sumienny wykonywaniem zawodu przez członków izb, nadzoru nad wykonywaniem funkcji patrona.

Egzamin architektoniczny przeprowadzać będzie komisja egzaminacyjna powoływana przez okręgową komisję kwalifikacyjną izby architektów. Krajowa Rada Izby Architektów zamieszczać będzie w Biuletynie Informacji Publicznej Izby, nie później niż na 60 dni przed terminem egzaminu, ogłoszenie o egzaminie architektonicznym, w którym podaje się w szczególności termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu. Egzamin architektoniczny odbywać się będzie we wszystkich okręgowych izbach architektów w tym samym dniu i godzinie, na podstawie tych samych zestawów pytań, z wyjątkiem części ustnej tego egzaminu. Członkom komisji egzaminacyjnej za udział w postępowaniu kwalifikacyjnym przysługiwać będzie wynagrodzenie, które nie będzie mogło być wyższe niż 9% wniesionych opłat.

Projekt ustawy przewiduje przepis upoważniający ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego sposobu potwierdzania posiadania przygotowania zawodowego i jego weryfikacji, szczegółowego sposobu przeprowadzania egzaminu architektonicznego oraz wzoru oświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki zawodowej dla zawodu architekta. Rozporządzenie to zastąpi obowiązujące obecnie rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Wykonywanie zawodu architekta

W projekcie ustawy zmieniono obowiązujące regulacje w zakresie wykonywania zawodu architekta. W obowiązującym stanie prawnym wykonywanie zawodu architekta sprowadzone zostało do posiadania uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom samorządu zawodowego architektów projektowana ustawa w miejsce dotychczasowej specjalności architektonicznej wprowadza pojęcie „zawodu architekta”. Związane jest to z faktem, że pojęciem tym posługują się przepisy Unii Europejskiej dotyczące systemu automatycznego uznawania kwalifikacji zawodowych. Projekt ustawy zakłada, że uzyskanie tytułu zawodowego architekta wymagać będzie: ukończenia co najmniej 5 letnich studiów jednolitych lub studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku architektura lub architektura i urbanistyka zakończonych tytułem mgr inż. architekt, odbycia 2 letniej praktyki zawodowej przy sporządzaniu projektów budowlanych, odbycia rocznej praktyki zawodowej na budowie, złożenia egzaminu architektonicznego ze znajomości przepisów prawa dotyczących planowania przestrzennego i procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy zawodowej i technicznej zdobytej podczas odbywania praktyki zawodowej oraz dokonania wpisu na listę członków samorządu zawodowego architektów. Tak jak ma to miejsce obecnie w przypadku nadawania uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej, tytuł zawodowy architekta nadawać będzie po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, okręgowa komisja

kwalifikacyjna izby architektów. Postępowanie kwalifikacyjne odbywać się będzie na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie tytułu zawodowego architekt i obejmować będzie: kwalifikowanie oraz egzamin architektoniczny. Do wniosku o nadanie tytułu zawodowego architekt kandydat obowiązany będzie dołączyć: suplement do dyplomu albo wypis z przebiegu studiów potwierdzony przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni, oświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej oraz zaświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej z wyszczególnieniem m.in. prac projektowych wykonanych w ramach odbytej praktyki zawodowej.

W przypadku stwierdzenia braków w dokumentach właściwa izba architektów wzywać będzie, w drodze postanowienia, osobę ubiegającą się o nadanie tytułu zawodowego architekta do uzupełnienia braków w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Nieuzupełnienie braków w terminie skutkować będzie niedopuszczeniem do postępowania kwalifikacyjnego. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta prowadzone będzie zgodnie z regulaminem wydanym przez Krajową Radę Izby Architektów. Tak jak ma to miejsce obecnie w przypadku egzaminu na uprawnienia budowlane, egzamin architektoniczny składać się będzie z części pisemnej i ustnej. Część pisemna tego egzaminu obejmować będzie znajomość przepisów prawa dotyczących planowania przestrzennego i procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej, zaś część ustna obejmować będzie umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej zdobytej podczas odbywania praktyki zawodowej, omówienie zadania projektowego lub rozwiązanie zagadnienia z zakresu prowadzenia budowy lub kierowania robotami budowlanymi oraz omówienie wskazanych zagadnień z zakresu odbytej praktyki zawodowej. Osoba, która uzyskała negatywny wynik egzaminu będzie mogła przystąpić do niego ponownie, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy. Egzamin odbywać się będzie co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalonych przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną Izby Architektów.

Osoba ubiegająca się o nadanie tytułu zawodowego architekta wносить będzie opłatę za postępowanie kwalifikacyjne. Wysokość tej opłaty ustalać będzie Krajowy Zjazd Izby Architektów i będzie ona podawana do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Izby Architektów. Jeżeli egzamin architektoniczny nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata, opłata za postępowanie kwalifikacyjne będzie podlegać zwrotowi. Opłata będzie podlegać zwrotowi także w przypadku, jeżeli kandydat usprawiedliwi swoją nieobecność na egzaminie w sposób przewidziany w przepisach o usprawiedliwianiu nieobecności w pracy.

W projekcie ustawy zaproponowano górną granicę wysokości opłaty za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta

Uznawanie kwalifikacji i świadczenie usług transgranicznych

Projekt ustawy zakłada utrzymanie obowiązujących przepisów regulujących zasady uznawania kwalifikacji zawodowych oraz zasad świadczenia usług transgranicznych przez architektów. Regulacje te są ujednolicone w całej Unii Europejskiej i nie stanowią dla obcokrajowców bariery w wykonywaniu w Polsce zawodu architekta. Wobec powyższego należy uznać, że przepisy dotyczące uznawania kwalifikacji oraz zasady świadczenia usług transgranicznych stawiają przed osobą zamierzającą wykonywać zawód podstawowe wymagania, których spełnienie nie jest nadmiernie uciążliwe, a jednocześnie daje podstawową gwarancję właściwej realizacji zawodu zaufania publicznego w naszym kraju.

Samorząd zawodowy architektów

Projekt ustawy zakłada przeniesienie obowiązujących regulacji w zakresie funkcjonowania samorządu zawodowego architektów. I tak samorząd zawodowy architektów będą tworzyć członkowie zrzeszeni w izbie architektów. Samorząd zawodowy, architektów będzie niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlegając będzie wyłącznie przepisom prawa. Tak ja ma to miejsce obecnie izba architektów będzie posiadać osobowość prawną. Działalność izby będzie określać statut, nadawany przez Krajowy Zjazd Izby w drodze uchwały. Statut będzie mógł określać nazwy własne jednostek organizacyjnych izby. Izba będzie mogła prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, wykonywania robót budowlanych oraz pełnienia samodzielnej funkcji Jednostkami organizacyjnymi izby tak jak ma to miejsce obecnie będą:

Krajowa Izba Architektów oraz okręgowe izby architektów. Zachowano także obowiązujące regulacje w zakresie działalności majątku i finansowania samorządu zawodowego architektów. Utrzymano także przyjęty obecnie podział odnośnie przynależności do izby architektów.

Członkowi izby przysługiwać będzie czynne i bierne prawo wyborcze. Członek izby podlegać będzie obowiązku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem zawodu architekta. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, mając na względzie specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Do zadań samorządów zawodowych architektów i inżynierów budownictwa oprócz obecnie realizowanych zadań należeć będzie: ustalanie Kodeksu etyki zawodowej i nadzór nad jego przestrzeganiem, opracowywanie standardów praktyki zawodowej, ustalanie zasad doskonalenia zawodowego oraz współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów oraz prowadzenie centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane;

Od decyzji Organów Krajowych Izb w sprawach indywidualnych wydawanych w drugiej instancji, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, przysługiwać będzie skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji, wnoszona za pośrednictwem właściwego Krajowego Organu Izby. Do postępowania w sprawach indywidualnych, uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, zastosowanie będą miały przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Krajowa Izba

Projekt ustawy zakłada uchwalenie przez Krajowy Zjazd Izby Kodeksu etyki zawodowej w miejsce dotychczasowych zasad etyki zawodowej. Opracowany projekt Kodeksu etyki zawodowej podlegać będzie zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Projekt ustawy, tak jak ma to miejsce w obowiązującym stanie prawnym, przewiduje, że Krajowy Zjazd Izby będzie uchwalał statut izby oraz regulaminy określające organizację organów krajowej izby i izb okręgowych oraz tryb ich działania.

W zakresie składu Krajowej Rady Izby projekt ustawy, mając na celu wzmocnienie pozycji okręgowych izb w Krajowej Radzie, wprowadza obowiązek zachowania reprezentacji wszystkich izb okręgowych.

Projekt ustawy, zachowując dotychczasowe kompetencje i zadania Krajowych Izb, zakłada że Krajowa Rada Izby będzie uchwalać: regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych, regulamin doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasad jego przestrzegania oraz standardy praktyki zawodowej.

Do kompetencji Krajowej Rady Izby będzie należeć także uchwalanie trybu i zakresu szkolenia uzupełniającego, jakie będzie obowiązany odbyć m.in. członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby chcąc być ponownie wpisany na listę członków tej izby.

Projekt ustawy w zakresie kompetencji Krajowych Rady Izby zakłada także, że Krajowa Rada Izby Architektów prowadzić będzie w postaci elektronicznej centralny rejestr osób posiadających tytuł zawodowy architekta, który zawierać będą także informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej. Obecnie na podstawie art. 88a ust. 1 pkt 3 lit a i c ustawy – Prawo budowlane, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego prowadzi centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane i centralny rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie. Projekt ustawy określa, w jakim zakresie rejestr ten będzie jawny. Uzasadnieniem zmian w tym zakresie jest fakt, że to właściwe organy samorządów zawodowych nadają uprawnienia budowlane a także orzekają

w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej. W projekcie ustawy zaproponowano, że przepis dotyczący prowadzenia centralnego rejestru wejdzie w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia. Zawarto także przepis przejściowy na podstawie którego Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego przekaże dane, zawarte w centralnych rejestrach osób posiadających uprawnienia budowlane i ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej Krajowej Radzie Izby Architektów. Taki przepis jest konieczny, gdyż w innym przypadku nastąpiłaby sytuacja, w której Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego będzie prowadził „stary rejestr osób posiadających uprawnienia i ukaranych” natomiast izby „nowy rejestr”.

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zakazu jednoczesnego pełnienia funkcji w organach okręgowych i w organach krajowych tego samego rodzaju.

Izby okręgowe

W projekcie ustawy zaproponowano w szczególności by do obowiązków okręgowej rady izby należało zapewnienie doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izby, występowanie do okręgowego rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członka izby, prowadzenie rejestru ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby, a także przesyłanie Krajowej Radzie Izby informacje o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członka okręgowej izby, w celu zamieszczenia w centralnym rejestrze prowadzonym przez Krajową Radę Izby.

Projekt ustawy zakłada, że właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna na żądanie osoby posiadającej uprawnienia budowlane będzie wyjaśniać, w drodze postanowienia na które będzie przysługiwać zażalenie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, wątpliwości, co do treści decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych lub decyzji o stwierdzeniu posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Nadzór

W projekcie ustawy utrzymując obowiązujące regulacje w zakresie kontroli uchwał organów okręgowych izb przez właściwe krajowe organy wskazano, że uchwały organów okręgowych izb są przedkładane właściwym krajowym organom w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

Krajowa Rada będzie mogła zwrócić się do właściwego okręgowego zjazdu lub właściwej okręgowej rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu zawodowego architektów i samorządu zawodowego inżynierów budownictwa. Uchwała okręgowej rady powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała okręgowego zjazdu na najbliższym zjeździe.

Jednocześnie doprecyzowano, że decyzje organów Krajowych Izby Architektów w sprawach indywidualnych, wydawane w drugiej instancji, z wyłączeniem spraw dyscyplinarnych, są decyzjami ostatecznymi, od których przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.

Projekt ustawy, tak jak ma to miejsce w obowiązujących przepisach zakłada, że minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa będzie mógł wystąpić do właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub właściwej Krajowej Rady Izby o podjęcie uchwały w sprawie należącej do zadań samorządu, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych. Właściwa Krajowa Rada Izby obowiązana będzie podjąć uchwałę w powyższym zakresie w terminie do dwóch miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia, a właściwy Krajowy Zjazd Izby na najbliższym zjeździe następującym po otrzymaniu wystąpienia.

Jednocześnie projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w zakresie obowiązku przesyłania przez samorząd zawodowy architektów uchwał ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Zgodnie z obowiązującą ustawą samorządową ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przesyłane są wszystkie uchwały organów samorządów zawodowych, a więc także uchwały organów okręgowych. W projekcie ustawy zaproponowano, że

ministrowi właściwemu do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa będą przesyłane jedynie uchwały krajowych organów samorządów zawodowych z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych. Jest to uzasadnione tym, że uchwały organów izb okręgowych podlegają kontroli właściwych organów Krajowej Izby. Stąd dodatkowa kontrola sprawowana przez ministra nie wydaje się być zasadna. Z kolei decyzje organów krajowych Izb wydawane w sprawach indywidualnych podlegają regulacjom Kodeksu postępowania administracyjnego, który przyznaje stronom prawo wnoszenia odwołania bądź wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Utrzymano także uprawnienie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa do zaskarżenia otrzymanej uchwały do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania.

Członkostwo w okręgowych izbach

W projektowanych przepisach regulujących warunki członkostwa w izbie architektów dodano, że członkami tych izb mogą być osoby korzystające w pełni z praw publicznych i mające pełną zdolność do czynności prawnych. Jest to uzasadnione szczególnym charakterem zawodu architekta jako zawodu zaufania publicznego.

W projekcie ustawy zachowano obowiązujący wymóg, wskazujący, że członek izby samorządu zawodowego podlega obowiązkowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wynikać w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Tak jak ma to miejsce obecnie, szczegółowy zakres tego ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną określi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarowania przestrzenią i mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w zakresie obowiązków członków okręgowych izb poprzez wprowadzenie obowiązku doskonalenia kwalifikacji zawodowych. Mając na względzie potrzebę stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez członków okręgowych izb architektów i inżynierów budownictwa, w projektowanych przepisach określających prawa członka izby wprowadzono uprawnienie do korzystania z pomocy w zakresie ustawicznego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Natomiast w projektowanych przepisach określających obowiązki członka izby dodano obowiązek doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

Uzasadniając powyższe wskazać należy, iż podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez członków samorządu zawodowego architektów jest podstawą i gwarancją profesjonalnego wykonywania przez nich zawodu architekta. Sprzyjać to będzie wzrostowi prestiżu i rangi tego zawodu, jako zawodu zaufania publicznego.

Zapewnienie możliwości kształcenia członków izby, jego form (np. poprzez wykłady lub szkolenia) i wypracowanie systemu zapewniającego to kształcenie będzie należeć do zadań samorządu. Krajowa Izba Architektów będzie miała za zadanie uchwalić regulamin tego kształcenia. Natomiast izby okręgowe będą stwarzać warunki do realizowania ustawicznego szkolenia, np. poprzez wybór tematyki doksztalcenia, na podstawie obserwacji potrzeb środowiska zawodowego, dobór najwyższej klasy wykładowców, wykorzystywanie środków przekazu, dostosowanych do preferencji odbiorców.

W projekcie ustawy zaproponowano przesłanki skreślenia z listy członków okręgowej izby, co będzie następowало w przypadku: wniosku członka którego ten wniosek dotyczy; orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu, skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie lub umyślne przestępstwo skarbowe, braku spełniania któregośkolwiek z warunków członkostwa w izbie oraz śmierci członka. Skreślenie z listy członków okręgowych izb będzie mogło nastąpić także w przypadku nieuiszczania składek członkowskich przez okres 1 roku. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli odbył szkolenie uzupełniające. Członek izby skreślony z listy członków z powodu orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu nie będzie mógł ubiegać się o ponowny wpis na listę przez okres 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

Projekt ustawy zakłada, że zawieszenie w prawach członka izby nastąpi w przypadku: nieuiszczenia składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania zawodu. W czasie zawieszenia członek izby jest zwolniony z wykonywania obowiązków członka izby. Zawieszenie w prawach członka izby skutkuje zakazem wykonywania zawodu oraz zakazem sprawowania funkcji patrona.

W czasie zawieszenia członek izby będzie zwolniony z wykonywania obowiązków określonych w projekcie ustawy. Zawieszenie w prawach członka izby powoduje zakaz wykonywania zawodu oraz sprawowania funkcji patrona. Jednoznacznie stwierdzono, że okres w którym członek izby jest zawieszony jest okresem bez składowym. Izby nie mają prawa żądać opłacania składek za okres zawieszenia przy powrocie członka izby do wykonywania zawodu. Przed powrotem do wykonywania zawodu członek izby ma obowiązek odbycia szkolenia uzupełniającego.

W projekcie ustawy wskazano także przesłanki ponownego przystąpienia do wykonywania zawodu, które będzie mogło nastąpić: na wniosek członka izby, po upływie terminu zawieszenia, a także po odbyciu szkolenia uzupełniającego w przypadku orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Mając na względzie, że projekt ustawy zakłada uregulowanie wykonywania zawodu architekta a także praw i obowiązków członków samorządu zawodowego architektów zaproponowano uporządkowanie i ujednoczenie obowiązujących zasad odpowiedzialności zawodowej w budownictwie oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa poprzez wprowadzenie jednej odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządu w miejsce obecnie obowiązującej odpowiedzialności zawodowej w budownictwie - uregulowanej w ustawie - Prawo budowlane oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa uregulowanej w ustawie samorządowej.

Członek izby będzie podlegać odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków członka izby, z wyłączeniem obowiązku regularnego opłacania składek członkowskich. Ponadto członek izby wykonujący samodzielne funkcje techniczne w budownictwie podlegać będzie odpowiedzialności dyscyplinarnej również w przypadku, gdy: wskutek rażących błędów lub zaniedbań spowodował zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne, nie dokładał należytej staranności w wykonywaniu obowiązków, uchylał się od podjęcia nadzoru projektowego lub przy wykonywaniu obowiązków wynikających z pełnienia tego nadzoru nie dokładał należytej staranności.

W projekcie ustawy wprowadzono zapis, zgodnie z którym, od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone będą czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

W projekcie ustawy zaproponowano katalog kar dyscyplinarnych członków izb, którymi będą: upomnienie, nagana, nagana z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu ze znajomości procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej, zawieszenie w prawach wykonywania zawodu, na okres od 1 roku do 5 lat, a także pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Projekt ustawy zakłada, że zawieszenie w prawach członka izby z zakazem wykonywania zawodu określane będzie w latach i miesiącach. Kara będzie biegła od dnia, w którym decyzja o ukaraniu stała się ostateczna. Wymierzając karę, należy uwzględnić w szczególności stopień zawinienia, rodzaj naruszonego obowiązku, rozmiar i wagę skutków czynu oraz dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej. Jeżeli w stosunku do członka izby w okresie 5 lat dwukrotnie orzeczono co najmniej upomnienie, za trzecim razem, komisja dyscyplinarna orzeka co najmniej karę zawieszenia na okres od miesiąca do 5 lat.

W projekcie ustawy zaproponowano, że zatarcie wpisu o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej następować będzie z urzędu po upływie: 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary

upomnienia lub nagany, 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie, 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary zawieszenia w prawach członka izby z zakazem wykonywania zawodu na okres od 1 roku. Warunkiem zatarcia będzie jednak by osoba, w stosunku do której orzeczono karę dyscyplinarną, nie zostanie w tym czasie ukarana lub nie zostanie wszczęte przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne. Jeżeli w wymienionych okresach członek izby zostanie ukarany inną karą dyscyplinarną, zatarcie wpisu o ukaraniu następować będzie łącznie z zatarciem późniejszego wpisu. Sąd dyscyplinarny, który orzekł karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu, będzie mógł postanowić o wcześniejszym zatarciu kary. Członkowi izby ukaranemu w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej, do czasu zatarcia kary zawieszenia w prawach członka, nie będzie przysługiwać czynne i bierne prawo wyborcze, a także nie będzie mógł pełnić funkcji w organach izby, a jego mandat w tych organach wygasa.

W projekcie ustawy dodano przepis na podstawie którego postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.

Projekt ustawy przewiduje okres przedawnienia, po którym nie będzie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, wynoszący 5 lat od chwili popełnienia czynu. Natomiast w przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie będzie następować dopiero z upływem karalności przestępstwa. Bieg przedawnienia przerywać będzie każda czynność okręgowego rzecznika odpowiedzialności dyscyplinarnej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej. W przypadku śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego będzie ono toczyć się nadal, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia zgonu obwinionego zażąda tego małżonek obwinionego, jego wstępny albo zstępny w linii prostej, brat albo siostra. Postępowanie dyscyplinarne będzie wszczynane i prowadzone w okręgowej izbie, właściwej ze względu na przynależność do niej osoby, której dotyczy wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem przypadku kiedy Krajowy Sąd Dyscyplinarny będzie rozpatrywał jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Postępowanie wyjaśniające będzie wszczynał rzecznik dyscyplinarny: na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego lub organu nadzoru budowlanego właściwego dla miejsca popełnienia czynu, złożony nie później niż po upływie 6 miesięcy od momentu powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu, na wniosek Krajowej Rady lub okręgowej rady izby, na wniosek pokrzywdzonego, a także z urzędu.

Z kolei postępowanie przed sądem dyscyplinarnym wszczynane będzie na wniosek okręgowego rzecznika dyscyplinarnego albo jego zastępcy lub Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcy.

Projekt ustawy przewiduje, że wnioski, o wszczęcie postępowania wyjaśniającego i postępowania przed sądem dyscyplinarnym powinny zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.

Projekt przewiduje, że stronami w postępowaniu wyjaśniającym będą obwiniony oraz pokrzywdzony, a w przypadku gdy postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego lub organu nadzoru budowlanego właściwego dla miejsca popełnienia czynu stroną tego postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu. Z kolei stronami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym będą oskarżyciel, obwiniony oraz pokrzywdzony, i analogicznie jak ma to miejsce w postępowaniu wyjaśniającym również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu jeżeli postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte na wniosek tych organów. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym będzie okręgowy rzecznik dyscyplinarny, a w sprawach członków organów izb – Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny. Członek izby, którego dotyczy postępowanie, będzie mógł w każdym stadium postępowania ustanowić obrońców spośród członków samorządu zawodowego, adwokatów albo radców prawnych. Obrońcą nie będzie mógł być członek sądu dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny lub jego zastępca. W przypadkach gdy członek izby nie ma obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny wyznaczy

mu obrońcą z urzędu, jeżeli: zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby, której dotyczy postępowanie lub postępowanie toczy się po śmierci osoby, której ono dotyczy. Regulacja ta będzie miała także zastosowanie w toku postępowania wyjaśniającego.

Projekt ustawy zakłada, że orzeczenia i postanowienia kończące postępowanie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu. Uzasadnienia nie będzie sporządzać się z urzędu w sprawach, w których uwzględniono wniosek rzecznika dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej z obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy oraz wnioski obwinionego o wydanie orzeczenia i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej, ani w sprawach, w których wymierzono karę upomnienia. W takich przypadkach uzasadnienie będzie sporządzać się na wniosek strony, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego stronom będzie przysługiwać prawo wniesienia odwołania do sądu II instancji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem. Odwołania od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego orzekającego jako sąd I instancji będzie rozpoznawać ten sam sąd w innym, pięcioosobowym składzie. Od orzeczenia organu orzekającego II instancji, stronom służyć będzie odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia na piśmie rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Do odwołania zastosowanie będą miały przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie będzie służyć skarga kasacyjna. Sąd dyscyplinarny będzie przysyłał niezwłocznie okręgowej radzie odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej w celu dokonania wpisu o ukaraniu w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w zakresie kosztów postępowania dyscyplinarnego, które pobierane będą w formie zryczałtowanej opłaty na rzecz izby architektów, której obwiniony jest członkiem. O kosztach będzie orzekać sąd dyscyplinarny. W razie ukarania koszty postępowania ponosić będzie obwiniony. W pozostałych przypadkach koszty postępowania wyjaśniającego, koszty postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym oraz koszty postępowania przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym pokrywać będzie izba architektów.

W projekcie ustawy zaproponowano, by zryczałtowana opłata wynosiła w przypadku ukarania: upomnieniem – od 500 do 800 zł, naganą – od 800 do 1500 zł, innymi karami – od 1500 do 5000 zł, w zależności od długości trwania postępowania oraz liczby i złożoności czynności w nim dokonywanych. Przy wydawaniu orzeczenia łącznego wymierzone opłaty sumuje się. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch lub więcej obwinionych, zryczałtowane koszty postępowania dotyczą każdego z nich z osobna. Egzekucja zryczałtowanych kosztów postępowania należy do właściwej okręgowej rady izby samorządu zawodowego.

Projekt ustawy zakłada, że w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Przepisy karne

Mając na uwadze zakres przedmiotowy i podmiotowy projektu ustawy, w szczególności uregulowanie w nim zasad wykonywania zawodu architekta, zaproponowano przepis karny na podstawie którego ten kto wykonuje zawód architekta nie posiadając tytułu zawodowego architekt podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Zmiany w przepisach obowiązujących

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w ustawie – Prawo budowlane polegających na uchyleniu przepisów dotyczących samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, prowadzenia centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane i centralnego rejestru ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej oraz Rozdziału 10 dot. odpowiedzialności zawodowej w budownictwie. Ponadto, w związku z projektowanym uchyleniem w ustawie – Prawo budowlane przepisów regulujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie oraz nadawanie uprawnień budowlanych, projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w następujących ustawach: z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1073 oraz

1566), z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187 i 1595 oraz z 2018 r. poz. 10), z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1122 i 1566), z dnia z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. z 2018 r. poz. 87), z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2062), z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2017 r. poz. 1498 i z 2018 r. poz. 138), z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1456 oraz z 2018 r. poz. 138) oraz z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 404 oraz poz. 650).

Jednocześnie projekt ustawy zakłada derogację ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.

Przepisy przejściowe i końcowe

W projekcie ustawy zaproponowano przepisy przejściowe dotyczące :

- postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane i niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem,

- postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa, niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem,

- osób, które, przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, na mocy którego osoby te zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji w dotychczasowym zakresie.

- osób, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały wykształcenie umożliwiające ubieganie się o uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej na mocy którego osoby te będą mogły być dopuszczone do ubiegania się o uprawnienia budowlane na dotychczasowych zasadach przez okres 3 lat od wejścia w życie ustawy.

- do postępowań w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

- do postępowań kwalifikacyjnych w sprawie uprawnień budowlanych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

- Krajowa Rada Izby w okresie 3 lat od wejścia w życie ustawy uchwali standardy praktyki zawodowej, o których mowa w art. 15 ust. 1.

- w okresie 3 lat od wejścia w życie ustawy praktyka zawodowa może się odbywać na zasadach dotychczasowych.

- dotychczasowe izby samorządów zawodowych z dniem wejścia w życie ustawy stają się izbami w rozumieniu tej ustawy.

Przewiduje się 14-dniowe vacatio legis dla wprowadzanych regulacji, z wyjątkiem przepisu dotyczącego prowadzenia centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane, który wejdzie w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia, co jest uzasadnione przepisem przejściowym umożliwiającym Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego przekazanie danych, zawartych w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane oraz w centralnym rejestrze ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej Krajowej Izbie Architektów

oraz Krajowej Izbie Inżynierów Budownictwa, w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Pozostałe informacje

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, o których mowa w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), z chwilą skierowania do uzgodnień projekt ustawy zostanie udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Projektowana ustawa została zgłoszona do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod pozycją UD257. Załącznikiem do uzasadnienia jest Ocena Skutków Regulacji.